

სს „სილქ ბანკი“

2022 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	9
1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძველი.....	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	13
4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა.....	29
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	40
6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	40
7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	40
8. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	41
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	43
10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	43
11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	44
12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	45
13. ძირითადი საშუალებები	47
14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან.....	48
15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	49
16. სუბორდინირებული სესხები.....	51
17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები.....	51
18. პირობითი ვალდებულებები.....	52
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	52
20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები.....	54
21. რისკების მართვა.....	55
22. კაპიტალის ადეკვატურობა	64

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „სილქ ბანკი“-ს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს "სილქ ბანკის" (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბაკისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება, ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს; მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებით უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა გაიცა, არის:

ნათია თევზაძე

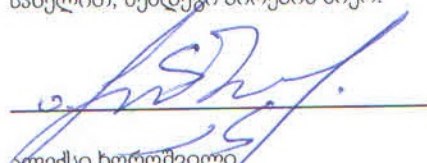
ნათია

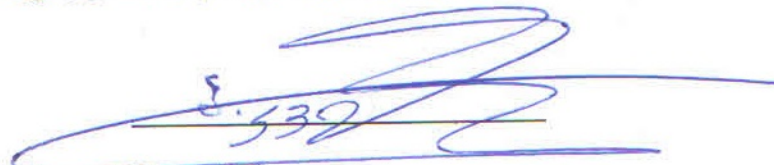

შპს "KPMG Georgia"
თბილისი, საქართველო
5 მაისი 2023 წელი

ლარი'000	შენიშვნები	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	5	5,962	5,372
საპროცენტო ხარჯი	5	(2,521)	(2,038)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,441	3,334
საკომისიო შემოსავალი		187	555
საკომისიო ხარჯი		(98)	(141)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		89	414
წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან	21	1,268	2,532
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(1,229)	(1,209)
წმინდა გაუფასურების აღდგენა სავალო ფინანსურ აქტივებსა და სასესხო ვალდებულებებზე	4	469	485
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		33	26
წმინდა (ზარალი)/შემოსავალი გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		(44)	16
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(3,789)	(3,261)
ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები	7	(3,794)	(3,002)
სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)		167	(309)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(3,389)	(974)
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	8	(537)	55
წლის ზარალი		(3,926)	(919)
სხვა სრული ზარალი			
ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში მიწის და შენობების გადაფასება	13	(1,168)	(629)
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი		(1,121)	-
მთლიანი სხვა სრული ზარალი		(2,289)	(629)
მთლიანი სრული ზარალი		(6,215)	(1,548)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც წარმოდგენილია გვერდებზე 10-65, დამტკიცებულია 2023 წლის 5 მაისს ხელმძღვანელობის მიერ და ხელმოწერილია, მისი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

 ალექსი ხოროშვილი
 აღმასრულებელი დირექტორი

 ტეტია კვეჭერელი
 ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი'000	შენიშვნები	<u>31 დეკემბერი 2022</u>	<u>31 დეკემბერი 2021</u>
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	10,847	14,139
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	10	1,516	2,278
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	32,185	40,845
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12	18,797	14,938
ძირითადი საშუალებები	13	19,309	20,680
არამატერიალური აქტივები		278	241
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	12	3,286	3,512
სხვა აქტივები	21	1,538	994
სულ აქტივები		<u>87,756</u>	<u>97,627</u>
ვალდებულებები			
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	15	10,027	23,258
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	14	12,357	7,702
სუბორდინირებული სესხები	16	2,879	2,501
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	15	1,881	1,873
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	8	1,752	94
სხვა ვალდებულებები		1,870	794
სულ ვალდებულებები		<u>30,766</u>	<u>36,222</u>
კაპიტალი			
	17		
სააქციო კაპიტალი		62,946	61,146
რეზერვები		4,356	6,802
დაგროვილი ზარალი		(10,312)	(6,543)
სულ კაპიტალი		<u>56,990</u>	<u>61,405</u>
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		<u>87,756</u>	<u>97,627</u>

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი'000	შენიშვნები	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის ზარალი		(3,926)	(919)
<i>კორექტირებები:</i>			
ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები		414	1,775
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		1,229	1,209
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული (შემოსავალი)/ზარალი		(49)	745
ცვეთა და ამორტიზაცია		720	581
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(3,441)	(3,334)
წმინდა გაუფასურების აღდგენა სესხებსა და ავანსებზე		(383)	(482)
საგადასახადო ხარჯი/(შემოსავალი)		537	(55)
გაუფასურების აღდგენა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		(33)	(26)
წმინდა ზარალი/(შემოსავალი) გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		44	(16)
წმინდა გაუფასურების აღდგენა საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე		(86)	(3)
		(4,974)	(525)
<i>ცვლილებები:</i>			
მიმდინარე ანგარიშებსა და მომხმარებლებისგან მიღებულ დეპოზიტებში		5,767	904
მოთხოვნებში საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ		597	(1,178)
სხვა ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		492	(1,766)
გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		215	270
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(4,204)	(3,847)
სხვა აქტივებში		(1,383)	(200)
		(3,490)	(6,342)
მიღებული პროცენტი		6,187	5,554
გადახდილი პროცენტი		(2,562)	(1,992)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		135	(2,780)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		8,500	1,000
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		203	2,214
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(586)	(3,987)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(122)	(269)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		7,995	(1,042)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსულობები	15	123,944	316,423
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობები		1,800	-
სუბორდინირებული სესხებიდან მიღებული შემოსულობები		375	2,500
საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების დაფარვა	15	(137,165)	(305,703)
(საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები)/საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(11,046)	13,220
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(2,916)	9,398
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		14,139	5,631
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(376)	(890)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9	10,847	14,139

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „სილქ ბანკი“
2022 წლის საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ლარი'000	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	61,146	9,641	(7,834)	62,953
მთლიანი სრული შემოსავალი				
წლის ზარალი	-	-	(919)	(919)
სხვა სრული შემოსავალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	(629)	-	(629)
რეალიზებულ ძირითად საშუალებებზე გადაფასების რეზერვის ტრანსფერი	-	(2,210)	2,210	-
მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	(2,839)	2,210	(629)
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	(2,839)	1,291	(1,548)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	61,146	6,802	(6,543)	61,405
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	61,146	6,802	(6,543)	61,405
მთლიანი სრული ზარალი				
წლის ზარალი	-	-	(3,926)	(3,926)
სხვა სრული ზარალი				
მიწის და შენობების გადაფასება	-	(1,168)	-	(1,168)
გადავადებული გადასახადის გავლენა	-	(1,121)	-	(1,121)
რეალიზებულ ძირითად საშუალებებზე გადაფასების რეზერვის ტრანსფერი	-	(21)	21	-
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(136)	136	-
მთლიანი სხვა სრული ზარალი	-	(2,446)	157	(2,289)
მთლიანი სრული ზარალი	-	(2,446)	(3,769)	(6,215)
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან				
გამომშვებული აქციები	1,800	-	-	1,800
სულ ოპერაციები მესაკუთრებთან	1,800	-	-	1,800
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	62,946	4,356	(10,312)	56,990

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების .

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „სილქ ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს ქართულ სააქციო საზოგადოებას. 2022 წლის 12 სექტემბერს, ბანკს გადაერქვა სახელი და სს „სილქ როუდ ბანკის“ ნაცვლად სს „სილქ ბანკი“ ეწოდა.

ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღებას და კრედიტების გაცემას, თანხის გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებსა და სხვა საბანკო მომსახურების გაწევას მისი ბიზნეს და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ზაარბრუკენის მოედანი №2, თბილისი, საქართველო. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“). ბანკი თავის საქმიანობას ახორციელებს სალიცენზიო ნომრით 238.

ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია 201955027 და სარეგისტრაციო ორგანო დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლო.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის აქციონერები არიან:

სახელი	საკუთრება %	
	2022	2021
„Silk Road Group Holding (Malta) Limited“	60.00	61.76
შპს „პარტომტა“	37.14	38.23
სს „სილქ ჰოლდინგი“	2.85	-
სხვა	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

2022 წლის 22 ნოემბერს, ბანკმა გამოუშვა 18,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი. გამოშვებული აქციები სს „სილქ ჰოლდინგმა“ შეიძინა.

2021 წლის 12 ნოემბერს, შპს „პარტომტამ“ (იერკინ ტატიშევის მიერ კონტროლირებული კომპანია) „Silk Road Group Holding (Malta) Limited“-ისგან ბანკის 38.23%-იანი წილი შეიძინა.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი არის ქართველი ბიზნესმენი, გიორგი რამიშვილი, რომელსაც ბანკის გარეთ რიგი სხვა ბიზნეს ინტერესები გააჩნია. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

ბანკის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორები რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თავისებურებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის ომის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. ომი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც.

საჩქელების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე. აღნიშნულმა მოვლენებმა საქართველოს ეკონომიკაზე იქონია გავლენა და ქვეყნის ეკონომიკა ზემოთ აღწერილის შესაბამისად ექვემდებარება მომავალ გაურკვეველობებს. მეორე მხრივ, 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკის ერთიანი ზრდა არის პროგნოზირებული, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი შიდა მოხმარებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუთს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე, გარდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და მიწისა და შენობებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით და გასაყიდად გამიზნული აქტივებისა, რომლებიც ასახულია საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

(c) ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ ბანკმა დააფიქსირა 3,926 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2021: 919 ათასი ლარის ოდენობით ზარალი) და ბანკი 2021 წლის აგვისტომდე ვერ აკმაყოფილებდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ 50,000 ათასი ლარის ოდენობის მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნას (შესაბამისი, "უფლებაზე უარის თქმის დოკუმენტი" მიღებულ იქნა "სებ"-ისგან 2021 წლის 31 დეკემბრამდე).

2022 და 2021 წლებში, 50,000 ათასი ლარის ოდენობით მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ბანკმა ახალი აქციონერისგან (სს "სილქ ჰოლდინგი") მოიზიდა სააქციო კაპიტალი 1,800 ათასი ლარი (იხ. შენიშვნა 17) და არსებული აქციონერისგან ("Silk Road Group Holding (Malta) Limited") 2,875 ათასი ლარის ოდენობის სუბორდინირებული სესხი (იხ. შენიშვნა 16). 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის, ბანკი შესაბამისობაში იყო ყველა საზედამხედველო მოთხოვნებთან (იხ. შენიშვნა 22).

მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის შენარჩუნება უახლოეს მომავალში დამოკიდებულია ბანკის მომავალი საქმიანობის შედეგებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ამჟამად ზარალიანია, 2022 წელს ბანკმა მოიზიდა ახალი აქციონერები და გადაგდა წარმატებული ნაბიჯები (მათ შორის ციფრული ტრანსფორმაციის დაწყება და ახალი მენეჯმენტის დასაქმება) ბანკის ფუნდამენტური ზრდისთვის ნიშურ სეგმენტებში და დამატებითი ფინანსების მოზიდვის მიზნით. მოსალოდნელია, რომ ბანკი დაასტაბილურებს საქმიანობას და 2-3 წელიწადში მოგების გამომუშავებას დაიწყებს.

მოვლენათა ყველაზე ცუდი განვითარების შემთხვევაში, ფულადი ნაკადების შემოდინებების ვადების უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, საზედამხედველო კაპიტალის ნებისმიერი პოტენციური დარღვევის შემთხვევაში, აქციონერებმა დააფიქსირეს განზრახვა, რომ შემდგომშიც ხელმისაწვდომი გახადონ ფინანსური რესურსი ბანკის საჭიროების შესაბამისად, რათა ბანკმა დააკმაყოფილოს საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები და განაგრძოს საქმიანობა. ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა კომპანია, რომელიც იმედებს ჯგუფის სხვა საწარმოების ფინანსურ მხარდაჭერაზე ამყარებს, დირექტორებიც აცნობიერებენ, რომ ვერ იქნებიან დარწმუნებულნი იმაში, რომ აღნიშნული მხარდაჭერა გაგრძელდება, თუმცა, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის არ ყოფილა მიზეზი, რომ მათ სხვაგვარად ეფიქრათ. შესაბამისად, დირექტორები დარწმუნებულნი არიან, რომ ბანკს ექნება საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ შეძლოს ვალდებულებების და საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაკმაყოფილება მათი დადგომისას, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან სულ მცირე 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული ბანკის უნართან გააგრძელოს საქმიანობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

(d) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(e) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც მოქმედებენ ბანკის ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენებასა და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლისა და ხარჯების წარდგენილ თანხებზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 3(e)(vi) და შენიშვნა 4 - იმ კრიტერიუმების განსაზღვრა, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის განსაზღვრისთვის მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 4 - ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში შესატანი ინფორმაციის განსაზღვრა, ანაზღაურებადი ფულადი ნაკადების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის ჩათვლით;
- შენიშვნა 13 - მიწისა და შენობების შეფასება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ბანკი თანმიმდევრულად იყენებდა შემდეგ სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ბანკის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის (კორექტირებულს ეფექტური პროცენტით, გაუფასურებით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, კონვერტირებულს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) პროცენტი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე;

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივებისა, ბანკი ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობის გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილი ან შექმნილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული გადახდილი ძირი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული ეფექტური პროცენტით დაანგარიშებული აკუმულირებული ამორტიზაცია (როგორც სხვაობა თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის თარიღისთვის არსებულ ღირებულებას შორის) და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული „ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ წარმოადგენს ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებას ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გადახდილია ცვლადი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების პერიოდული ხელახალი შეფასების შედეგად, რათა ასახულ იქნეს პროცენტის საბაზრო განაკვეთის ცვლილებები.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა საკრედიტო რისკით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის აღდგენისა.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის, იხილეთ შენიშვნა 3(e)(vii).

წარდგენა

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე.

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს პროცენტს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე და საპროცენტო ხარჯს საიჯარო ვალდებულებებზე.

(c) საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი, რომელიც ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს შეტანილია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში (იხ. შენიშვნა 3(b)).

თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ სასესხო ვალდებულება გამოიწვევს სესხის გამოყენებას, მაშინ დაკავშირებული სასესხო ვალდებულების საკომისიო აღიარებულია წრფივ მეთოდის მიხედვით ვალდებულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15. ამ შემთხვევაში, ბანკი ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაეყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ის ფარგლებშია და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

საკომისიო შემოსავალი ანგარიშის უწყვეტი მართვისთვის ირიცხება კლიენტის ანგარიშზე ყოველთვიურად. ურთიერთგაცვლის, უცხოური ვალუტის გარიგებების და ოვერდრაფტებისთვის გარიგების საკომისიო ირიცხება მომხმარებლის ანგარიშს, როდესაც გარიგებას აქვს ადგილი. მომსახურების საკომისიო დარიცხულია ყოველთვიურად და დაფუძნებულია ფიქსირებულ განაკვეთებზე, რომლებიც ყოველწლიურად გადაიხდება ბანკის მიერ. შემოსავალი ანგარიშის მართვიდან და მომსახურების საკომისიო აღიარდება დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად. გარიგებებთან დაკავშირებული შემოსავალი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში როდესაც ადგილი აქვს გარიგებას.

სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების მიღებისთანავე.

(d) დაბეგრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ერთეულებს ან პირდაპირ კაპიტალში ასახულ გარიგებებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

(ii) გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის დროებით სხვაობებთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი აღირიცხება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია დროებით სხვაობებზე მათი აღდგენისას, იმ კანონებზე დაყრდნობით, რომლებიც ძალაშია ან დიდწილად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მიჰყვება ბანკის მოლოდინებს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომ აღადგინოს და დააკმაყოფილოს მისი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირებულია იმ ოდენობით, რამდენადაც ხელმისაწვდომი იქნება დაბეგვრადი მოგება, რომლის საპირწონედაც დროებითი გამოქვითვადი სხვაობები შეიძლება იქნას გამოყენებული.

(e) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ბანკი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს, დეპოზიტებსა და სუბორდინირებულ ვალდებულებებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი (ჩვეულებრივი გზით განხორციელებული შესყიდვებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვების ჩათვლით) აღიარდება ვაჭრობის თარიღისთვის, ანუ თარიღი როდესაც ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შექმნასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად წარმოადგენს მის გარიგების ფასს.

(ii) კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს (SPPI).

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, ბანკს შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულის მოთხოვნებს, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, თუ ეს მნიშვნელოვნად შეამცირებს ან აღმოფხვრის სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშვება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს მოდელის მიზანს, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ყველაზე კარგად ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. განხილული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული პოლიტიკები და მიზნები და ამგვარი პოლიტიკების მოქმედება პრაქტიკაში. კერძოდ, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან თანხვედრაზე, რომლებიც ამგვარ აქტივებს აფინანსებენ ან ფულადი სახსრების რეალიზაციაზე აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასების კომუნიკაცია ბანკის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვლილ პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. თუმცა, ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება. ის წარმოადგენს ბანკის მთლიანი შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

ბანკის საცალო და ბიზნეს სესხები მოიცავს სესხებს კლიენტებზე, რომლებიც ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად. საცალო ბიზნესში სესხები მოიცავს ოვერდრაფტებს, არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას. აღნიშნული პორტფელებიდან სესხების გაყიდვა ძალიან იშვიათია.

კონკრეტული სასესხო ფასიანი ქაღალდები ბანკის მიერ ფლობილია ცალკე პორტფელში გრძელვადიანი შემოსავლიანობისთვის. აღნიშნული უზრუნველყოფები შეიძლება იქნას გაყიდული, მაგრამ მსგავსი გაყიდვები არ არის მოსალოდნელი, რომ იქნება ხშირი. ბანკი ითვალისწინებს, რომ მსგავსი ფასიანი ქაღალდები ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად.

სავაჭროდ ფლობილი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და არც ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, "ძირითადი თანხა" განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება მისი თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკისა და გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ტიპური რისკებისა და დანახარჯების (მაგალითად ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟა.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ბანკი ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე მოიცავს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობას, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადები ან ოდენობა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. შეფასების განხორციელებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების ოდენობას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარი დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ ბანკის უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან (მაგ. შეთანხმება აქტივებზე „რეგრესის უფლების გარეშე“); და
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან „ფულის ღირებულება დროში“ ანაზღაურებას - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

სესხები რეგრესის უფლების გარეშე

ზოგიერთ შემთხვევაში, ბანკის მიერ გაცემული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია მსესხებლის გირაოთი ზღუდავენ ბანკის მხრიდან შესაბამისი გირაოს ფულადი ნაკადების მოთხოვნის უფლებას (სესხები რეგრესის უფლების გარეშე). ბანკი იყენებს მსჯელობას იმის შეფასებისას აკმაყოფილებს თუ არა სესხები „რეგრესის უფლების გარეშე“ მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს კრიტერიუმს. ბანკი როგორც წესი, მსჯელობისას, ითვალისწინებს შემდეგ ინფორმაციას:

- განსაზღვრავს თუ არა სახელშეკრულებო გარიგება სესხის ფულადი გადახდების კონკრეტულ ოდენობებს და თარიღებს;
- გირაოს სამართლიანი ღირებულება უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის ოდენობასთან მიმართებაში;
- მსესხებლის უნარი და სურვილი განახორციელოს სახელშეკრულებო გადახდები, გირაოს ღირებულების კლების მიუხედავად;
- რამდენად წარმოადგენს გირაო მსესხებლის აქტივების მთლიან ან არსებით ნაწილს; და
- მიიღებს თუ არა ბანკი სარგებელს შესაბამისი აქტივის ღირებულების ზრდიდან.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი აფასებს ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ამორტიზებული ღირებულებით.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ბანკი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და (i) მიღებულ ოდენობას (ნებისმიერ მიღებულ ახალ აქტივს გამოკლებული ახალი ნაკისრი ვალდებულება - ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური ამონაგების ან ზარალის (რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში) ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ბანკი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მის ფინანსურ მდგომარეობაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ან მათი ნაწილის ყველა ან არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას, მსგავს შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება. მსგავსი გარიგებების მაგალითებია ფასიანი ქაღალდების გასესხება და ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ბანკმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები. მოდიფიცირების ფარგლებში მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აღირიცხება შემდეგნაირად:

- საკომისიოები, რომლებიც შესულია ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში და საკომისიოები, რომლებიც შესაბამისი გარიგების ხარჯების ანაზღაურებას წარმოადგენს, შეტანილია აქტივის თავდაპირველ შეფასებაში; და
- სხვა საკომისიოები, რომლებიც შესულია მოგებაში ან ზარალში აღიარების შეწყვეტისას წარმოშობილი ამონაგების ან ზარალის ნაწილის სახით.

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება, როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ მოდიფიცირების მიზანი, როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების მაქსიმალურად აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად განსხვავებულ პირობებზე. თუ ბანკი ფინანსური აქტივის ისეთ მოდიფიცირებას გეგმავს, რაც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის გარკვეული ნაწილის ჩამოწერა, მანამ სანამ მოდიფიცირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები).

ეს მიდგომა გავლენას ახდენს რაოდენობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივის მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ბანკი პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. მოდიფიცირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო ან ხარჯები აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს მოდიფიცირება გამოწვეულია მსესხებლის ფინანსური სირთულეებით (იხ. შენიშვნა 3(e)(vii)), მაშინ შემოსულობა ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში, ის წარმოდგენილია როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3(b)).

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მოდიფიცირებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს გადაცემულ არა-ფინანსურ აქტივებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და ნაკისრ ვალდებულებებს, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება არ არის აღრიცხული როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია მოდიფიცირების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ბანკს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგენილია წმინდად მხოლოდ ფასს სტანდარტებით ნებადართულის შემთხვევაში, ან მსგავსი გარიგებების ჯგუფიდან მიღებული შემოსულობებისთვის და ზარალებისთვის.

(vi) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემისას ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისათვის ძირითად ბაზარზე ან მისი არარსებობის შემთხვევაში უფრო ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელიც ბანკისათვის ხელმისაწვდომია მოცემული თარიღისათვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს მისი გადაუხდელობის რისკს.

ბანკი ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულებას აფასებს ამ ინსტრუმენტისათვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასების გამოყენებით იმ შემთხვევაში თუ ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. ბაზარი არის "აქტიური", თუ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული გარიგებები წარმოებს საკმარისი სიხშირით და მოცულობით, რაც უზრუნველყოფს ფასების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიღებას.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტიურ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ფასი, ბანკი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ შესაბამისი ბაზრის ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს და მაქსიმალურად ამცირებენ არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. შერჩეული შეფასების ტექნიკა ითვალისწინებს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ გარიგების ღირებულების შეფასებისას.

ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას მისი სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის გარიგების ღირებულება - ანუ მიღებული და გადახდილი თანხების სამართლიანი ღირებულება. თუ ბანკი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ღირებულებისაგან და სამართლიანი ღირებულების დადგენა ვერ ხერხდება ვერც კოტირებული ფასების საშუალებით აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივის ან ვალდებულებისათვის, ვერც შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, რომლისთვისაც ნებისმიერი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემი შეფასებულია, როგორც არა-არსებითი სხვაობასთან მიმართებაში, მაშინ ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებულ სამართლიანი ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის სხვაობის გადავადების მიზნით. შემდგომში, აღნიშნული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, შესაბამის საფუძველზე, ფინანსური ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს მომენტისა, როდესაც შეფასებას სრულად დაუჭერს მხარს ემპირიული ამოსავალი საბაზრო მონაცემები ან გარიგება დაიხურება.

ბანკი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

(vii) გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;
- სასესხო ვალდებულებები და გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები.

ბანკი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღრიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი;
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (იხ. შენიშვნა 4).

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. 1-ელ დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ მომხდარა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში ან დაქვემდებარების მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მაგრამ არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. მე-2 დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტები არის ინსტრუმენტები, რომლებიც დაქვემდებარა საკრედიტო რისკის არსებით ზრდას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აღიარებული და რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოხსენებულია როგორც „3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტები“.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას. ის ფასდება შემდეგნაირად:

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის:* როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი);

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის:* სხვაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას შორის;
- *გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები:* ბანკის მიერ მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა (ვალდებულების გამოყენების შემთხვევაში) და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი; და
- *ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები:* მოსალოდნელი გადახდები მფლობელის ასანაზღაურებლად გამოკლებული ნებისმიერი ოდენობები, რომელთა ამოღებასაც მოელის ბანკი.

მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისას, შემდეგი დისკონტირების განაკვეთები გამოიყენება:

- *ფინანსური აქტივები, გარდა შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა:* თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთი ან მისი მიახლოება;
- *გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები:* ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოება, რომელიც გამოყენებული იქნება სასესხო ვალდებულებიდან წარმოქმნილ ფინანსურ აქტივზე; და
- *გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები:* განაკვეთი, რომელიც ასახავს "ფულის ღირებულება დროში" მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ფულადი ნაკადების კონკრეტულ რისკებს.

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3(e)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ვასდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შეტანილია არსებული აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გამოთვლებში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება, როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა შეტანილია არსებული ფინანსური აქტივისგან მიღებული ფულადი სახსრების დანაკლისის გამოთვლებში, რომელიც დისკონტირებულია აღიარების შეწყვეტის მოსალოდნელი თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ბანკი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები). ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებელია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის/კონტრაქტის ფინანსური მდგომარეობა საფრთხეს უქმნის მის უნარს დაფაროს სესხი;
- მსესხებლის ვალდებულება იქნა შემცირებული ძირითადი თანხის და/ან ფინანსურ ინსტრუმენტზე დარიცხული პროცენტის ნაწილობრივ პატივით ან ჩამოწერით;
- სესხის დასაფარად, ბანკმა უნდა გამოიყენოს გადახდის სხვა საშუალებები, მაგალითად: იპოთეკის ან მსესხებლის სხვა აქტივების გაყიდვა;
- სესხის ერთზე მეტი რესტრუქტურირაცია, თუ აღნიშნული მსესხებლის პირობების გაუარესებას უკავშირდება;
- სესხების 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის გარდაცვალება, გაკოტრების წამოწყება მსესხებლის მხრიდან (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც იწვევს მსესხებლის უუნარობას დაფაროს თავისი სასესხო ვალდებულებები;
- თაღლითობის შემთხვევა ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაცია მსესხებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე იქონიოს გავლენა;
- მსესხებლის ნებისმიერი სესხის მე-3 დონეზე გადატანა.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის ბანკი კრედიტუნარიანობის სარეიტინგო სააგენტოების შეფასებას ითვალისწინებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით;
- სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: როგორც წესი, ანარიცხის სახით;
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს როგორც გამოყენებულ ასევე გამოუყენებელ კომპონენტებს, და ბანკი ვერ ახერხებს სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენას მის გამოყენებულ კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისგან განცალკევებით: ბანკი წარადგენს გაერთიანებულ ზარალის რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. გაერთიანებული ოდენობა წარმოდგენილია გამოყენებული კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით. ზარალის რეზერვის ნებისმიერი ზედმეტობა გამოყენებული კომპონენტის მთლიან ოდენობაზე წარმოდგენილია ანარიცხის სახით.

ჩამოწერები

სესხები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ), როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც ბანკი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რითაც იგი უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერას დაქვემდებარებული ოდენობები. შეფასება კეთდება ინდივიდუალური აქტივის დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შეტანილია „წმინდა გაუფასურების აღდგენა სავალო ფინანსურ აქტივებსა და სასესხო ვალდებულებებზე“ მუხლში მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ბანკის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(f) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გამოკლებით, და საფინანსო დაწესებულებების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომელთა დაფარვის ვადა შესყიდვიდან 90 დღე ან ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარება მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილებების არა-არსებით რისკს და გამოიყენება ბანკის მიერ თავისი მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(g) რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები

რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები მოიცავს ყველა წარმოებულ აქტივსა და ვალდებულებას, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული როგორც სავაჭრო აქტივები ან ვალდებულებები. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(h) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს (იხ. შენიშვნა (e)(i)); ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(i) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

„საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების“ მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ სასესხო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს (იხ. 3(e)(i)); აღნიშნული თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, ხოლო შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, მიწისა და შენობების გარდა, ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის შესყიდვაზე ან მისი გამიზნული მოხმარებისთვის შესაბამის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანაზე.

დანადგარების საბალანსო ღირებულება გადახედილია გაუფასურების კუთხით, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენადი.

თავდაპირველად, თვითღირებულებით აღიარების შემდეგ, მიწა და შენობები აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების თარიღისთვის არსებულ სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი შემდგომი დაგროვილი ცვეთა და შემდგომი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. შეფასებები საკმარისად ხშირად ხორციელდება, რომ უზრუნველყოფილი იყოს, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დაგროვილი ცვეთა გადაფასების თარიღისთვის გაუქმებულია აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების საპირწონედ და წმინდა ოდენობა ხელახლა არის წარმოდგენილი აქტივის გადანაგარიშებულ ოდენობაზე. ნებისმიერი გადაფასების ნამეტი დაკრედიტებულია სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აღადგენს იგივე აქტივის, ადრე მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც ზრდა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების ნაკლებობა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც დანაკლისი, რომელიც პირდაპირ ურთიერთგადაფარავს წინა ნამეტს იგივე აქტივზე, პირდაპირ არის ურთიერთგადაფარული ნამეტის საპირწონედ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ყოველწლიური გადატანა ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გაუნაწილებელ მოგებაში ხდება გადაფასებული აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების საწყისი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობის ოდენობით. გაყიდვისას, კონკრეტულ გაყიდულ აქტივთან დაკავშირებული, ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ დანახარჯთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ბანკში. მიმდინარე სარემონტო და ტექნიკური მხარდაჭერის ხარჯები აღიარდება ხარჯებად მათი გაწვევისთანავე.

(iii) ცვეთა

აქტივის ცვეთა იწყება, როდესაც ის მზად არის მოხმარებისთვის. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე:

	<u>წლები</u>
შენობა-ნაგებობები	50
ავეჯი და აღჭურვილობა	4-10
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5
აქტივის გამოყენების უფლება	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

(k) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის (გარდა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა), რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდინებებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

ბანკის აქტივები არ ახდენს ცალკე ფულადი ნაკადების შემოდინების გენერირებას და გამოიყენება როგორც ერთი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(l) მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან და სუბორდინირებული სესხები

მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან და სუბორდინირებული სესხები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით გამოკლებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები. შემდგომ, ისინი ფასდება მათი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით (შენიშვნა 3(e)(ii)).

(m) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

ბანკი დასაკუთრებული ქონების გრძელვადიან აქტივს აკლასიფიცირებს როგორც „გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს“, რომელთა საბალანსო ღირებულება იქნება აღდგენილი ძირითადად გაყიდვის გარიგებიდან და არა ხანგრძლივი გამოყენებიდან. გასაყიდად გამიზნული აქტივები ფასდება მათ საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) უმცირესით.

გასაყიდად გამიზნული აქტივების საბალანსო ღირებულების შემდგომი ჩამოწერები (რომელიც არ მოიცავს გაყიდვებიდან მიღებულ ამონაგებს ან ზარალს) აღიარდება როგორც გაუფასურების ზარალი. გასაყიდად გამიზნული აქტივის სამართლიანი ღირებულების (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) შემდგომ ზრდაზე მიღებული ამონაგები არ აღიარდება ადრე აღიარებულ გაუფასურების ზარალზე მეტი ოდენობით.

(n) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ბანკი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

(i) ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯი და აქტივის დემონტაჟისა და ჩატარებული ნებისმიერი გაუმჯობესებების მოხსნის სავარაუდო ხარჯები.

შემდგომ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღიდან იჯარის ვადის დასრულებამდე. ამასთანავე, აქტივის გამოყენების უფლება პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით, და მათი დისკონტირება ხდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ბანკის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ბანკი დისკონტირების განაკვეთად თავის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

ბანკი თავის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს გარე წყაროებიდან სესხების ანალიზის გზით და ახორციელებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობებისა და იჯარით აღებული აქტივის თავისებურებების გათვალისწინების მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში გათვალისწინებული საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

ბანკი, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, აქტივის გამოყენების უფლებას წარადგენს „ძირითადი საშუალებების“, ხოლო საიჯარო ვალდებულებებს - „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ბანკმა აირჩია არ აღიაროს აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებზე. ბანკი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

(o) სააქციო კაპიტალი

(ii) ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებაზე აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

(iii) დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში დივიდენდები აისახება როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში.

(p) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული სტანდარტები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2022 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შედის ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ბანკს არ ჰქონდა მიღებული აღნიშნული ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების შესწორებები;*
- *სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის შესწორებები);*
- *სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ბასს 8-ის შესწორებები).*
- *ერთი გარიგების შედეგად წარმოშობილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი (ბასს 12-ის შესწორებები).*

4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას ბანკის ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. ბანკის ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ შენიშვნა 21.

საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს გირაოსა ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის გათვალისწინების გარეშე. გარდა სხვაგვარად მითითებულისა, ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებებს. ტერმინების განმარტება: დონე 1, დონე 2, დონე 3 იხილეთ შენიშვნაში 3(e)(vii).

ლარი '000	31 დეკემბერი 2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები				
B2	7,488	-	-	7,488
B3	3,968	-	-	3,968
Caa3	50	-	-	50
რეიტინგი Ca-C	115	122	1,059	1,296
სულ	11,621	122	1,059	12,802
ზარალის რეზერვი	(204)	(48)	(364)	(616)
საბალანსო ღირებულება	11,417	74	695	12,186

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები ონლაინ სესხები				
ვადაგადაცილების გარეშე ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე ვადაგადაცილება ონლაინ სესხები - 60-90 დღემდე ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით) 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	30 1 - - - - -	- - 1 2 -	- - - 3	30 1 1 2 3
სხვა საცალო სესხები				
ვადაგადაცილების გარეშე 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება 30-60 დღემდე ვადაგადაცილება 60-90 დღემდე ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით) 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	6,525 60 - - -	- 9 - -	- - 3	6,525 60 9 0 3
ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით) 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	74	79	153
სულ საცალო სესხები	6,616	88	194	6,898
ზარალის რეზერვი	(175)	(15)	(97)	(287)
საბალანსო ღირებულება	6,441	73	97	6,611
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	17,858	147	792	18,797

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და

წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს („Moody“-ს სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით) კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში მოცემულია „დეფოლტის ალბათობების“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების“ დიაპაზონები, რომლებიც გამოიყენება ბანკის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებში:

საცალო სესხები	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
	დეფოლტის ალბათობა	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში	დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები	დეფოლტის ალბათობა	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში	დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები
დონე 1	3% - 35%	39% - 87%	91% - 100%	3% - 37%	42% - 82%	91% - 100%
დონე 2	37% - 76%	53% - 87%	91% - 100%	37% - 83%	42% - 89%	91% - 100%
დონე 3	100%	53% - 87%	100%	100%	42% - 100%	100%

ბიზნეს სესხები	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
	დეფოლტის ალბათობა	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში	დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები	დეფოლტის ალბათობა	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში	დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები
დონე 1	3% - 35%	38% - 100%	100%	1% - 37%	39% - 100%	91% - 100%
დონე 2	75%	53%	100%	-	-	-
დონე 3	100%	34%	100%	100%	32%	100%

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიან ქალაქებზე გამოყენებული იყო 0.7%-იანი დეფოლტის ალბათობა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 0.6%-დან 1.2%-მდე) და 40.9%-იანი ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (2021 წლის 31 დეკემბერი: სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები - 45%, კორპორატიული ობლიგაციები - 100%).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები				
ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები				
B1	4,002	-	-	4,002
B2	4,360	-	-	4,360
რეიტინგი Ca-C	1,225	-	1,058	2,283
სულ	9,587	-	1,058	10,645
ზარალის რეზერვი	(306)	-	(335)	(641)
საბალანსო ღირებულება	9,281	-	723	10,004

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ამორტიზებული ღირებულებით -

საცალო მომხმარებლები

ონლაინ სესხები

ვადაგადაცილების გარეშე	75	3	-	78
ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები				
ვადაგადაცილება	2	1	-	3
ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
ონლაინ სესხები - 60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	1	-	1
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	3	3
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისთვის სტატუსით)	-	14	38	52
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისთვის სტატუსით)	-	-	7	7

სხვა საცალო სესხები*

ვადაგადაცილების გარეშე	4,489	294	-	4,783
------------------------	-------	-----	---	-------

ლარი'000	31 დეკემბერი 2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	11	-	-	11
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	11	-	11
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	12	12
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურის სტატუსით)	-	102	234	336
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურის სტატუსით)	-	-	246	246
სულ საცალო სესხები	4,577	426	540	5,543
ზარალის რეზერვი	(123)	(97)	(389)	(609)
საბალანსო ღირებულება	4,454	329	151	4,934
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	13,735	329	874	14,938

* ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის მოიცავს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს საკრედიტო ბარათებზე არსებულ გამოუყენებელ სასესხო ვალდებულებებზე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არ ფლობს კორპორატიულ სესხებს კლიენტების მიმართ, რომელთათვისაც ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული გირაოს არსებობის გამო (2021 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმოშობილი თანხები

გაუფასურების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები, დაშვებები და მეთოდები

ფასს 9 ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს რიგი მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების გაკეთებას, რომლებსაც გავლენა აქვთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და მსჯელობა დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის ცოდნასა და ისტორიულ გამოცდილებაზე. იხილეთ ასევე 3(e)(vi) შენიშვნაში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა.

ხელმძღვანელობის ძირითადი მსჯელობების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული დეფოლტის რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად, ბანკი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ბანკის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ექსპერტის საკრედიტო შეფასებისა და მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის ჩათვლით.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისთვის, საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შესაფასებლად ბანკი იყენებს სამ კრიტერიუმს:

- სესხის რესტრუქტურისა;
  - ხარისხობრივი მაჩვენებლები; და
  - 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების „backstop“ მაჩვენებელი.
- დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა*

საცალო სესხები

სამომხმარებლო სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე სესხის თითოეული სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიულ ყოველთვიურ მიგრაციის ანალიზზე, წინა 6 წლის პერიოდისთვის სეგმენტებში დეფოლტების შესაბამისად. იმ სეგმენტებისთვის, რომელთაც აკლიათ ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

თითოეული სეგმენტისთვის, გამოითვლება ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და სასურველი პერიოდისთვის დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრება მატრიცის ექსტრაპოლაციით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

ბიზნეს სესხები

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს, კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

განსაზღვრა იმისა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითის მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კერძოდ ინდივიდუალურად და ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის. მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისთვის, "backstop" მაჩვენებლის სახით ბანკი ფინანსური აქტივების ვადაგადაცილების სტატუსს იყენებს და ასევე იყენებს სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად. ქვემოთ აღწერილია საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მაჩვენებლები:

- იურიდიული ქმედება მსესხებელზე, რომელმაც შეიძლება არსებითი ფულადი სახსრების გადინება გამოიწვიოს;
- მსესხებლის საბანკო ანგარიშზე გირაოს ან შეზღუდვების დაწესება;
- ფინანსური ინფორმაციის მოწოდების 1 წლიანი დაგვიანება;
- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის არსებითი გაუარესება, ძირითად მომწოდებელთან ხელშეკრულების დაკარგვის, ძირითადი მომხმარებლის დაკარგვის, უარყოფითი ფულადი სახსრების პროგნოზის და მომგებიანობის არსებითი გაუარესების ჩათვლით.

“backstop”-ად ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა ხდება არაუგვიანეს აქტივის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებისა, გარდა ბანკთაშორისი განთავსებებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდებისა. ვადაგადაცილების დღეები განისაზღვრება ყველაზე პირველი ვადაგადაცილების თარიღის შემდეგ (როდესაც მთლიანი გადახდა არ იქნა მიღებული) გასული დღეების დათვლით. გადახდის თარიღებად მიიჩნევა თარიღები ნებისმიერი „საშელავათო პერიოდის“ გათვალისწინების გარეშე, რომლითაც შეიძლება სარგებლობდეს მსესხებელი.

თუ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ აღარ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, მაშინ საკრედიტო ზარალი ინსტრუმენტზე ბრუნდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის

შეფასებიდან 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით შეფასებაზე. რესტრუქტურისა და სხვა რაოდენობრივი ან ხარისხობრივი ფაქტორების შედეგად გაზრდილი საკრედიტო რისკის მქონე ინსტრუმენტებისთვის "არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით" შეფასებულიდან "12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით" შეფასებაზე დასაბრუნებელი ზოგადი პრინციპები - ნ თანმიმდევრული წარმატებული გადახდა ინსტრუმენტზე; ამავე დროს, მსესხებელს არ უნდა ჰქონდეს მიმდინარე ვადაგადაცილება ან მნიშვნელოვანი რისკები სხვა პროდუქტზე.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური აქტივი არის გადეფოლტებული, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს მის საკრედიტო ვალდებულებებს ბანკის მიმართ, ბანკის მიერ უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- მსესხებელი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია ან აქვს არაერთხელ რესტრუქტურის მიხედვით სესხი ბანკის მიმართ არსებულ, ნებისმიერ არსებით ვალდებულებებზე, ბანკთან შორის განთავსებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდების გარდა;
- იზრდება ალბათობა იმისა, რომ მსესხებელი მოახდენს აქტივის რესტრუქტურის გაკატრების შედეგად, რომელიც გამოწვეული იქნება მსესხებლის უუნარობით გადაიხადოს მისი საკრედიტო ვალდებულებები.

მსესხებლის დეფოლტის შეფასებისას ბანკი ითვალისწინებს შემდეგ მაჩვენებლებს:

- ხარისხობრივი;
- რაოდენობრივი: ვადაგადაცილების სტატუსი და ბანკის მიმართ გადაუხდელობა იგივე მსესხებლის სხვა ვალდებულებაზე; და
- ბანკის შიდა მონაცემებზე დაყრდნობით ან გარე წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაცია.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

ბანკი ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს, როგორც ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შეფასებაში, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ბანკმა გამოავლინა და დოკუმენტურად ასახა საკრედიტო რისკის ძირითადი დრაივერები და საკრედიტო ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, შეაფასა დამოკიდებულება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და საკრედიტო ზარალს შორის.

დამტკიცდა, რომ შეფასებულ მაკროეკონომიკურ პარამეტრებს, რომელთა შორისაც არის მშპ, ინფლაცია, ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (კვარტალური ცვლილება), პორტფელის დეფოლტის ალბათობებზე სტატისტიკურად არსებითი გავლენა აქვთ. ისტორიულმა კორელაციამ 2015 წლიდან საანგარიშგებო თარიღამდე აჩვენა ურთიერთდამოკიდებულება ნომინალურ ეფექტურ გაცვლით კურსსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. დეფოლტის ალბათობა თითოეული სეგმენტისთვის დაკორექტირდა ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზებით შესაძლო სცენარების სხვადასხვა ალბათობების გათვალისწინებით (ოპტიმისტური სცენარი - 25%, საბაზისო სცენარი - 50%, პესიმისტური სცენარი - 25%) და შედეგები შეტანილი იქნა ყოველწლიური დეფოლტის ალბათობის გამოთვლებში Vasicek-ის ფორმულის გამოყენებით.

Vasicek-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკრო პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც შეფასებულია უმცირესი კვადრატული რეგრესიით და აკორექტირებს

დეფოლტის ალბათობას ისტორიული დამოკიდებულების საფუძველზე, პროგნოზირებული ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

სებ-ის მიხედვით ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის პროგნოზები არის შემდეგი:

	2022		
	ოპტიმისტური სცენარი	საბაზისო სცენარი	პესიმისტური სცენარი
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზრდა %	1.5	0.0	-10.0

მოდულირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, შენიშვნა 3(e)(iv)-ში ასახული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

გადახდილი პირობები, როგორც წესი მოიცავს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, საპროცენტო გადახდების ვადების ცვლილებას და სასესხო კოვენანტების პირობების ცვლილებას.

როდესაც ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია და ეს მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, იმის დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა აქტივის საკრედიტო რისკი გამომდინარეობს შემდეგი შედარებიდან:

- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, დაფუძნებული მოდიფიცირებულ პირობებზე; შედარებული
- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა, შეფასებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებული მონაცემების და თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე.

როდესაც მოდიფიცირება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, აღიარდება ახალი სესხი და მიკუთვნებულია „დონე 1“-ს (იმ დაშვებით, რომ მოცემული მომენტისთვის ის არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით).

საშეღვათო პერიოდი, გონივრულ და დასაშვებ რაოდენობრივ და თვისებრივ ინფორმაციასთან ერთად (მაგალითად, მსესხებლის გრძელვადიანი ლიკვიდურობის ან გადახდისუნარიანობის პრობლემების გამო) ითვლება რომ არსებითად ზრდის საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად ამოსავალ მონაცემებს შემდეგი ცვლადების ვადიანობის სტრუქტურა წარმოადგენს:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

პირველი დონის დაქვემდებარებულებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“

და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლების გზით.

დეფოლტის ალბათობის დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია „დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა“-ში.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ფასდება ფინანსური აქტივის დეფოლტების ზარალი. ზარალი სამომხმარებლო სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სემენტების მიხედვით და ბიზნეს სესხები ინდივიდუალური მოვლენათა განვითარების მიხედვით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს სავარაუდო ზარალის ოდენობას დეფოლტის შემთხვევაში. ბანკი აფასებს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში პარამეტრებს დეფოლტირებული კონტრაქტების მიმართ მოთხოვნების ისტორიული ადგენის განაკვეთების მიხედვით. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და „დაფარული დაქვემდებარება“ დაკავშირებულია თითოეულ ჯგუფთან. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორის სახით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები წარმოადგენს სავარაუდო დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური აქტივებისთვის არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას. ბანკი აკლასიფიცირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს პროდუქტის მიხედვით. უზრუნველყოფილი და არა- უზრუნველყოფილი სესხებისთვის დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ამ პროდუქტების საშუალო ნარჩენი დაფარვის ვადის მიხედვით, ყოველი წლისთვის ცალ-ცალკე. ბანკი მიიჩნევს, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი (მე-6 თვე), რაც ნიშნავს, რომ გადახდები ხორციელდებოდა პირველი სამი თვის განმავლობაში (მე-3 თვე) და დაქვემდებარება ხდება ვადაგადაცილებული დაწყებული მეოთხე თვიდან. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები საკრედიტო ბარათებისთვის მიჩნეულია გაცემული ოდენობების 100%-ად. საანგარიშგებო თარიღისთვის, "დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები" ონლაინ სესხებისთვის არის 100% მთლიანი პორტფელისთვის, რადგანაც ეს პროდუქტები არის ბუნებით მოკლევადიანი.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური ინსტრუმენტისთვის (ზემოაღნიშნულის გარდა) 100%-ით განისაზღვრება.

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპების მიხედვით. საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგად დონეებს შორის გადატანების განსაზღვრის საფუძველი ასახულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში; იხილეთ შენიშვნა 3(e).

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	429	97	724	1,250	142	504	755	1,401
გადატანა დონე 1-ზე	37	(37)	-	-	367	(367)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(2)	2	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(20)	20	-	-	(6)	6	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება*	(308)	9	(210)	(509)	(163)	(63)	190	(36)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	240	-	-	240	211	-	-	211
გადატანა დონე 2-ზე	(12)	12	-	-	(29)	29	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(5)	-	5	-	(99)	-	99	-
ჩამოწერები	-	-	(78)	(78)	-	-	(326)	(326)
ნაშთი 31 დეკემბერს	379	63	461	903	429	97	724	1,250

* 509 ათასი ლარის ოდენობით ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასებიდან 417 ათასი ლარი 2022 წლის განმავლობაში დაფარულ სესხებს უკავშირდება.

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	306	-	335	641	-	367	250	617
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	367	(367)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(2)	2	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(233)	46	29	(158)	(108)	-	85	(23)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	133	-	-	133	47	-	-	47
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	204	48	364	616	306	-	335	641

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	123	97	389	609	142	137	505	784
გადატანა დონე 1-ზე	37	(37)	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	(20)	20	-	-	(6)	6	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(75)	(37)	(239)	(351)	(55)	(63)	105	(13)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	107	-	-	107	164	-	-	164
გადატანა დონე 2-ზე	(12)	12	-	-	(29)	29	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(5)	-	5	-	(99)	-	99	-
ჩამოწერები	-	-	(78)	(78)	-	-	(326)	(326)
ნაშთი 31 დეკემბერს	175	15	97	287	123	97	389	609

ლარი'000	2022	2021
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		
ნაშთი 1 იანვარს	159	162
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(86)	(3)
ნაშთი 31 დეკემბერს	73	159

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების შეჯერებას, ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყისი და საბოლოო ნაშთებს შეჯერებით.

ლარი'000	2022			
	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები	ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(351)	(158)	(86)	(595)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	107	133	-	240
სულ	(244)	(25)	(86)	(355)
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(114)	-	-	(114)
სულ	(358)	(25)	(86)	(469)

ლარი'000	2021			
	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები	ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(13)	(23)	(3)	(39)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	164	47	-	211
სულ	151	24	(3)	172
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(657)	-	-	(657)
სულ	(506)	24	(3)	(485)

არსებითი ცვლილებები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორატიულ და საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მოცემულია ქვემოთ.

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	14,164	426	1,598	16,188	4,263	6,018	2,063	12,344
გადატანა დონე 1-ზე	167	(167)	-	-	5,455	(5,455)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(135)	135	-	-	(14)	14	-	-

სს „სილქ ბანკი“
2022 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
გადატანა დონე 3-ზე	(7)	(79)	86	-	(3)	(16)	19	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	10,973	-	-	10,973	6,583	-	-	6,583
გადატანა დონე 2-ზე	(81)	81	-	-	(112)	112	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(7)	-	7	-	(202)	-	202	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(6,837)	(186)	(360)	(7,383)	(1,806)	(247)	(360)	(2,413)
ჩამოწერები	-	-	(78)	(78)	-	-	(326)	(326)
ნაშთი 31 დეკემბერს	18,237	210	1,253	19,700	14,164	426	1,598	16,188

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - ბიზნეს მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	9,587	-	1,058	10,645	196	5,454	1,054	6,704
გადატანა დონე 1-ზე	-	-	-	-	5,455	(5,455)	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(132)	132	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	6,847	-	-	6,847	4,184	-	-	4,184
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(4,681)	(10)	1	(4,690)	(248)	1	4	(243)
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	11,621	122	1,059	12,802	9,587	-	1,058	10,645

ლარი'000	2022				2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით - საცალო მომხმარებლები								
ნაშთი 1 იანვარს	4,577	426	540	5,543	4,067	564	1,009	5,640
გადატანა დონე 1-ზე	167	(167)	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 2-ზე	(3)	3	-	-	(14)	14	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(7)	(79)	86	-	(3)	(16)	19	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	4,126	-	-	4,126	2,399	-	-	2,399
გადატანა დონე 2-ზე	(81)	81	-	-	(112)	112	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(7)	-	7	-	(202)	-	202	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(2,156)	(176)	(361)	(2,693)	(1,558)	(248)	(364)	(2,170)
ჩამოწერები	-	-	(78)	(78)	-	-	(326)	(326)
ნაშთი 31 დეკემბერს	6,616	88	194	6,898	4,577	426	540	5,543

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,399	3,779
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,295	1,384
სხვა	268	209
	5,962	5,372
საპროცენტო ხარჯი		
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	1,464	1,399
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები		
მომხმარებლებისგან	444	388
სუბორდინირებული სესხები	395	1
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	191	190
სხვა	27	60
	2,521	2,038

6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	1,174	1,066
ცვთვისა და ამორტიზაციის ხარჯი	720	581
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები*	701	752
კომუნალურები და საოფისე ინვენტარი	284	220
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	248	240
დატვირთვა და იჯარა	146	73
უსაფრთხოება	89	89
სხვა	427	240
	3,789	3,261

* იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორული მომსახურების საფასურს 129 ათას ლარს (2021: 130 ათასი ლარი).

7. ხელფასები და დასაქმებულთა სარგებლის ხარჯები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ხელფასები და გასამრჯელოები	3,759	2,966
სხვა სარგებელი	35	36
	3,794	3,002

ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 90 ადამიანს (2021: 84 ადამიანი), საიდანაც: უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა: 7 თანამშრომელი (2021: 7 თანამშრომელი), საშუალო რგოლის მენეჯერები: 18 თანამშრომელი (2021: 14 თანამშრომელი) და სხვა თანამშრომლები: 65 თანამშრომელი (2021: 63 თანამშრომელი). ყველა თანამშრომელი დასაქმებულია სრული განაკვეთით.

8. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	(648)	-
მომრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	111	55
სულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(537)	55

2022 წელს, საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ცვლილებები საფინანსო ინსტიტუტებისთვის საქართველოში არსებული კორპორატიული დაბეგვრის მოდელში, რომელიც 2023 წლიდან მოქმედებს. საკანონმდებლო ცვლილებების მიხედვით, ფინანსური სექტორი აღარ გადავა დაბეგვრის ესტონურ მოდელზე, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გაათავისუფლებდა ბანკებს გაუნაწილებელ მოგებაზე მოგების გადასახადის გადახდისგან და მოითხოვდა მხოლოდ განაწილებულ მოგებაზე 15%-ის ოდენობით მოგების გადასახადის გადახდას. საგადასახადო ორგანოებმა ასევე მოსთხოვეს ბანკებს საგადასახადო შეღავათების ანაზღაურება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომლებიც წარმოიშვა წინა პერიოდებში რეზერვების გამოთვლაში სხვაობების ხარჯზე, რაც გამოწვეული იყო სხვაობებით საგადასახადო და ფასს სტანდარტების მიხედვით დათვლილ შედეგებს შორის; საგადასახადო და ფასს სტანდარტების მიხედვით დათვლილი შედეგების გათანაბრების გავლენა საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯების მუხლებისთვის ჯერ კიდევ განიხილება საგადასახადო ორგანოების მიერ. ამასთანავე, 2023 წლიდან, ბანკებისთვის მოქმედი მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-იდან 20%-მდე იქნება გაზრდილი, ხოლო დივიდენდები აღარ დაიბეგრება 5%-იანი დივიდენდის გადასახადით.

კორპორატიული დაბეგვრის მოდელის ცვლილებას ჰქონდა დაუყოვნებელი გავლენა გადავადებულ საგადასახადო ნაშთებზე და მოგების გადასახადის შესაბამის ხარჯზე, რომელიც წინა პერიოდებიდან წარმოშობილ ფინანსურ და საგადასახადო შედეგებს შორის დროებით სხვაობებს უკავშირდება. აღნიშნული ცვლილებების შედეგად, 2022 წელს, ბანკმა 20%-იანი საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, აღიარა 1,753 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და 537 ათასი ლარის ოდენობით საგადასახადო ხარჯი მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში და 1,121 ათასი ლარის ოდენობით გადავადებული გადასახადი ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე სხვა სრულ შემოსავალში.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოქვითვადი დროებითი სხვაობისთვის და საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდებზე გადატანისთვის აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღდგენა იქნება ხელმისაწვდომი, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება გამოქვითვების გამოყენება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა საგადასახადო ზარალების მომავალ პერიოდებზე გადატანის ნაშთი, რომლისთვისაც არ ყოფილა აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 1,051 ათასი ლარი). გადავადებული საგადასახადო აქტივი სესხის რეზერვისთვის გამოთვლილ იქნა 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით.

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება:

	2022	%	2021	%
	ლარი'000		ლარი'000	
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე	(3,389)		(974)	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	508	(15)	146	(15)
მოგების გადასახადის კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	(648)	19	-	-
არა-გამოქვითვადი სხვაობები და სხვა	(397)	12	(91)	9
	(537)	16	55	(6)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

მომრაობა დროებით სხვაობებში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა				31 დეკემბერი 2022
	1 იანვარი 2022	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	
2022 ლარი'000					
ძირითადი საშუალებები	(74)	93	(2,679)	(1,121)	(3,781)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	17	(22)	-	-	(4)
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	(56)	(22)	-	-	(79)
სხვა ვალდებულება	19	62	-	-	81
საგადასახადო ზარალის გადატანა	-	-	2,031	-	2,031
	(94)	111	(648)	(1,121)	(1,752)

	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში			31 დეკემბერი 2021
	1 იანვარი 2021	აღიარებული კაპიტალში	მოგებაში ან ზარალში	
2021 ლარი'000				
ძირითადი საშუალებები	(116)	-	42	(74)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(8)	-	25	17
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	(58)	-	2	(56)
სხვა ვალდებულება	33	-	(14)	19
	(149)	-	55	(94)

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ნაღდი ფული	1,857	1,537
ფულადი სახსრები გზაში	530	-
სებ-ში არსებული ნოსტრო ანგარიშები სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით	533	16
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში		
შეფასებული „BB“-დან „BB+“-მდე	701	12,441
შეფასებული „B+“ და დაბლა	426	145
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	<u>1,127</u>	<u>12,586</u>
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები		
ვადიანი ანაბარი	6,800	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	<u><u>10,847</u></u>	<u><u>14,139</u></u>

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის ვადაგადაცილებული. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, ბანკი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2021 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 6,800 ათასი ლარის ოდენობით ვადიანი ანაბარი, 11%-იანი საპროცენტო განაკვეთით, განთავსებული იყო საქართველოს ბანკში გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგით BB- (Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით).

ყველა კომერციული ბანკი Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ არის შეფასებული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰყავს ერთი კონტრაქტი, რომლის ნაშთი შეადგენს 7,353 ათას ლარს და აჭარბებს ბანკის კაპიტალის 10%-ს (2021 წლის 31 დეკემბერი: ერთი კონტრაქტი, რომლის 8,149 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი, აჭარბებდა ბანკის კაპიტალის 10%-ს).

10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
სებ-ის სავალდებულო რეზერვი	1,516	2,278
სულ მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	<u>1,516</u>	<u>2,278</u>

2022 წელს საკრედიტო ინსტიტუტები ვალდებულნი არიან იქონიონ სებ-ში პროცენტთან ფულადი ანაბარი (სავალდებულო რეზერვი), რომელიც ტოლი იქნება მომხმარებლებისგან და არარეზიდენტი საფინანსო დაწესებულებებისგან (შესაბამისი ორკვირიანი პერიოდის მანძილზე საკრედიტო ინსტიტუტებთან არსებული, ლარში ან უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული) მოზიდული ფულადი სახსრების საშუალო ოდენობის 5%-ისა ლარში და 10%-დან 25%-მდე უცხოურ ვალუტაში (თითოეული კომერციული ბანკის დეპოზიტების დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით), შესაბამისად. თუმცა, ნარჩენი დაფარვის ვადების მიხედვით, ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები 1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით და უცხოურ ვალუტაში 2 წელზე მეტი დაფარვის ვადით, გათავისუფლებულია რეზერვის მოთხოვნებისგან, მაშინ, როდესაც უცხოურ ვალუტაში მოზიდული ფულადი სახსრები დაფარვის ვადით 1-დან 2-წლამდე ექვემდებარება 10%-15%-მდე რეზერვის მოთხოვნას (დოლარიზაციის კოეფიციენტის მიხედვით).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მოთხოვნებს ბანკი ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2021 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები	29,178	35,827
კორპორატიული ობლიგაციები	3,007	5,018
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	32,185	40,845

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ს ვადა	ოდენობა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სავალო ფასიანი ქაღალდები	8.1 – 11.6	2023 - 2030	29,178	8.1 – 11.6	2022-2030	35,827
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "თიბისი ლიზინგი")	3.3% + 3 თვიანი TIBR	2023	3,007	3.3% + 3 თვიანი TIBR	2023	2,986
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "ნიკორა")	4% + 3 თვიანი TIBR	2022	-	4% + 3 თვიანი TIBR	2022	2,032

არცერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული. 2022 წლის განმავლობაში, ახალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არ ყოფილა შეძენილი ბანკის მიერ (2021: ნული) და 8,500 ათასი ლარის ოდენობით საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იქნა დაფარული (2021: 1,000 ათასი ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს ანაწილებს დონე 1-ში (2021 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10,620 ათასი ლარის ოდენობით მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 24,856 ათასი ლარი) არის დაგირავებული საკრედიტო ინსტიტუტისგან აღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (იხ. შენიშვნა 15).

12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ბიზნეს სესხები		
ბიზნეს სესხები	9,800	10,443
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	3,002	202
სულ ბიზნეს სესხები	12,802	10,645
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფის გარეშე	4,155	2,970
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფილი	2,682	2,410
ონლაინ სესხები	46	144
საკრედიტო ბარათები	15	19
სულ საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	6,898	5,543
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	19,700	16,188
ზარალის რეზერვი	(903)	(1,250)
წმინდა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	18,797	14,938

ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია 4-ე შენიშვნაში.

(a) გირაოს და სხვა სასესხო უზრუნველყოფის ანალიზი

(i) კორპორატიულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები ექვემდებარება ინდივიდუალურ საკრედიტო შეფასებას და გაუფასურებაზე ტესტირებას. ბიზნეს კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაზღვევას და ბანკი როგორც წესი მოითხოვს მას ბიზნეს კლიენტებისგან.

ბანკი ყოველწლიურად აახლებს ქონების შეფასებას, რომელიც ფლობილია ბიზნეს კლიენტების გირაოს სახით.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ბიზნეს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპირწონედ ფლობილი იდენტიფიცირებადი ქონების (უძრავი ქონება) საბალანსო ღირებულება და ღირებულება. თითოეული სესხისთვის, წარმოდგენილი გირაოს ღირებულების ზედა ზღვარი არის იმ სესხის ნომინალური ღირებულება, რომლის საპირწონედაც ის არის ფლობილი.

	2022		2021	
	საბალანსო ღირებულება	გირაო	საბალანსო ღირებულება	გირაო
დონე 1 და 2	11,491	8,044	9,281	8,016
დონე 3	695	695	723	723
	12,186	8,739	10,004	8,739

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამოიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

მრავალი სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, გაუფასურების შესაფასებლად გათვალისწინებული იყო მხოლოდ უძრავი ქონება.

იმ სესხების ამოღება, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის ღირებულებაზე, და ბანკი ყოველთვის არ აახლებს უზრუნველყოფის შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

(ii) საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ყველა საცალო უზრუნველყოფილი სესხი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით. საცალო უზრუნველყოფილი სესხების უმეტესი ნაწილი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, LTV კოეფიციენტით დაახლოებით 47% (2021 წლის 31 დეკემბერი: 42 %). საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხების დაახლოებით 38% იყო უზრუნველყოფილი გირაოთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 62%).

(iii) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული აქტივები, რომლებიც შედგება დასაკუთრებული ქონებისგან, არის შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
უძრავი ქონება	3,286	3,512
სულ დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	3,286	3,512

2022 წელს, ბანკმა აღადგინა გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაუფასურება 33 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებული იყო მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (2021: 26 ათასი ლარი).

ბანკის პოლიტიკაა გაყიდოს ეს აქტივები, როგორც კი ეს შესაძლებელი იქნება.

(b) სესხის გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები

ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

აღნიშნული დაშვებების 10%-იანმა ზრდამ (მაქსიმუმ 100%-დე), იმ დაშვებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება, შეიძლება კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე იქონიოს გავლენა 2022 წლისთვის, 10 ათასიდან 285 ათასი ლარამდე დიაპაზონში საცალო კლიენტებისთვის და დაახლოებით 588 ათას ლარამდე ბიზნეს კლიენტებისთვის.

(c) არსებითი საკრედიტო რისკები

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა წმინდა სასესხო ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

(d) სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია შენიშვნაში 21(c)(iv), რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადამდე.

13. ძირითადი საშუალებები

ლარი'000	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	აქტივის გამოყენების უფლება	სხვა	სულ
თვითღირებულება/გადაფასებული ღირებულება							
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	20,385	1,591	965	162	-	1,005	24,108
შესყიდვები	2,987	305	41	-	48	630	4,011
გასვლები	(2,995)	(19)	(109)	-	-	(79)	(3,202)
გადაფასების გავლენა	(950)	-	-	-	-	-	(950)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	19,427	1,877	897	162	48	1,556	23,967
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	19,427	1,877	897	162	48	1,556	23,967
შესყიდვები	43	94	37	-	375	37	586
გასვლები	(124)	(121)	(40)	-	-	(30)	(315)
გადაფასების გავლენა	(1,539)	-	-	-	-	-	(1,539)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	17,807	1,850	894	162	423	1,563	22,699
ცვეთა							
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	-	1,403	965	162	-	773	3,303
წლის ცვეთა	345	98	13	-	2	65	523
გასვლები	(24)	(6)	(109)	-	-	(79)	(218)
გადაფასების გავლენა	(321)	-	-	-	-	-	(321)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	-	1,495	869	162	2	759	3,287
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	-	1,495	869	162	2	759	3,287
წლის ცვეთა	375	129	14	-	32	85	635
გასვლები	(4)	(116)	(39)	-	-	(2)	(161)
გადაფასების გავლენა	(371)	-	-	-	-	-	(371)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	-	1,508	844	162	34	842	3,390
საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერს	20,385	188	-	-	-	232	20,805
2021 წლის 31 დეკემბერს	19,427	382	28	-	46	797	20,680
2022 წლის 31 დეკემბერს	17,807	342	50	-	389	721	19,309

(a) გადაფასებული აქტივები

2022 წელს, ხელმძღვანელობამ შპს „ბეიკერ ტილი ჯორჯიას“ დაავალა დამოუკიდებლად შეფასებინა მიწა და შენობა-ნაგებობები 2022 წლის 1 დეკემბრის მდგომარეობით. მიწა და შენობა-ნაგებობები ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახდენს მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების და შეფასების კორექტირებების მიმოხილვას. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მიერ ჩატარებული მიმოხილვის შედეგად, მიწისა და შენობების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა 17,807 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 19,427 ათასი ლარი) და ასახავს საბაზრო ფასებს უკანასკნელ გარიგებებში. მიწა და შენობები კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეში.

მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები უკავშირდება სხვაობებს ქონების მახასიათებლებში, როგორც არის, ზომა, ადგილმდებარეობა, წვდომა ქონებაზე და გაყიდვის პირობები. თითოეულ ზემოაღნიშნულ მნიშვნელოვან არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემთან დაკავშირებული კორექტირებები 0%-იდან 10%-მდე მერყეობდა (2021: 5%-დან 15%-მდე). 5%-იანი ცვლილება შეფასებაში გამოყენებულ კორექტირებულ საბაზრო ფასებში, სამართლიანი ღირებულების შეფასების 890 ათასი ლარით ცვლილებას გამოიწვევდა (2021: 971 ათასი ლარი).

მიწისა და შენობა-ნაგებობების თვითღირებულების მეთოდის გამოყენებით შეფასების შემთხვევაში, საბალანსო ღირებულებები იქნებოდა შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
თვითღირებულება	14,122	14,184
დაგროვილი ცვეთა	(3,062)	(2,780)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	11,060	11,404

(b) კაპიტალური ვალდებულებები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალური ვალდებულებები 148 ათას ლარს შეადგენდა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 295 ათასი ლარი), რაც დაკავშირებულია რისკების მართვის პლატფორმის ლიცენზიის და დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვასთან (თაღლითობის პრევენციის საბაზისო მოდული, თაღლითობის პრევენციის კორპორატიული მოდული, თაღლითობის პრევენციის AML ბაზა და მენეჯერის გაფართოებული მოდული), რომელიც საშუალებას აძლევს ბანკს რეალურ დროში გაანალიზოს მოვლენები და შეადაროს მიმდინარე მონაცემები მომხმარებელთა ისტორიულ ქცევას.

14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	10,695	6,368
ვადიანი დეპოზიტები	1,662	1,334
	12,357	7,702

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველაზე მსხვილი კლიენტის მიმართ ვალდებულება შეადგენდა 2,790 ათას ლარს (სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ნაშთების 31%) (2021: 2,315 ათასი ლარი (30%)).

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს კლიენტები, რომელთა ნაშთები აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს.

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებელთა შემდეგი ტიპებისთვის:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ფიზიკური პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	3,761	1,786
-ვადიანი დეპოზიტები	586	501
სულ ვალდებულებები ფიზიკური პირების მიმართ	4,347	2,287
კომერციული იურიდიული პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	6,934	4,582
-ვადიანი დეპოზიტები	1,076	833
სულ ვალდებულებები კომერციული იურიდიული პირების მიმართ	8,010	5,415
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	12,357	7,702

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით არის შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ფიზიკური პირები	4,347	2,287
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	2,812	65
ვაჭრობა და მომსახურება	2,113	1,248
ფინანსური მომსახურება	1,145	836
საინვესტიციო საქმიანობა	1,103	2,314
უმრავი ქონება	407	429
მშენებლობა	107	121
სხვა	323	402
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	12,357	7,702

15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	10,027	23,258
	10,027	23,258

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ისგან მიღებულ სესხის დაფარვის ვადა 2023 წლის 20 იანვარი და აქვს წლიური საპროცენტო განაკვეთი 11.13% (2021: დაფარვის ვადა 2022 წლის 3 იანვრიდან 20 იანვრამდე, ხოლო საპროცენტო განაკვეთი 10.59%-დან 11.25%-მდე დიაპაზონში). საქართველოს ეროვნული ბანკისგან აღებული სესხები უზრუნველყოფილია მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებით 10,620 ათასი ლარის ოდენობით (იხ. შენიშვნა 11).

ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

	სესხები საფინანსო დაწესებულებებისგან	სადეპოზიტო სერტიფიკატები*	სუბორდინირებული სესხები	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს				
ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	23,258	1,873	2,501	27,632
სესხების მიღება	123,944	-	375	124,319
სესხების დაფარვა	(137,165)	-	-	(137,165)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(13,221)	-	375	(12,846)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	1,464	191	395	2,050
გადახდილი პროცენტი	(1,474)	(183)	(392)	(2,049)
სულ სხვა ცვლილებები	(10)	8	3	1
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	10,027	1,881	2,879	14,787

* 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე გაცემული სადეპოზიტო სერტიფიკატის (CD) დაუფარავი ნაშთი შეადგენდა 1,881 ათას ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 1,873 ათასი ლარი). სადეპოზიტო სერტიფიკატები უნდა იქნეს გადახდილი მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, 2028 წლის 18 იანვარს და ატარებს წლიურ 9.88 %-იან საპროცენტო განაკვეთს.

	სესხები საფინანსო დაწესებულებებისგან	სადეპოზიტო სერტიფიკატები*	სუბორდინირებული სესხები	სულ
ლარი '000				
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	12,500	1,866	-	14,366
ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან				
სესხების მიღება	316,423	-	2,500	318,923
სესხების დაფარვა	(305,703)	-	-	(305,703)
სადეპოზიტო სერტიფიკატებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	10,720	-	2,500	13,220
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	1,401	190	1	1,592
გადახდილი პროცენტი	(1,363)	(183)	-	(1,546)
სულ სხვა ცვლილებები	38	7	1	46
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	23,258	1,873	2,501	27,632

16. სუბორდინირებული სესხები

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
სუბორდინირებული სესხები აქციონერისგან	2,879	2,501
	2,879	2,501

2022 წლის 18 აგვისტოს, ბანკმა მიიღო დამატებითი სუბორდინირებული სესხი 375 ათასი ლარის ოდენობით "Silk Road Group Holding (Malta) Limited"-ისგან (2021 წელს 2,500 ათასი ლარის ოდენობით სუბორდინირებული სესხი "Silk Road Group Holding (Malta) Limited"-ისგან). სუბორდინირებული სესხების დაფარვის ვადაა 2031 წლის 30 დეკემბერი, ისინი დენომინირებულია ლარში და მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 15%. ძირითადი თანხები დასაფარია დაფარვის ვადის დადგომისას. სუბორდინირებული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

სუბორდინირებული სესხები გათვალისწინებულია ბანკის საზედამხედველო კაპიტალში, როგორც მეორადი (Tier 2) კაპიტალი (იხ. შენიშვნა 22). ყველა მეორად (Tier 2) კაპიტალში გათვალისწინებული ინსტრუმენტი საზედამხედველო მიზნებისთვის ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით დაფარვის ვადამდე დარჩენილი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში.

ემიტენტის (ბანკის) ლიკვიდაციის შემთხვევაში სუბორდინირებული სესხის კრედიტორის მოთხოვნების დაკმაყოფილება მოხდება ყველა სხვა დეპოზიტორისა და კრედიტორის მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილების შემდეგ.

2022 და 2021 წლების განმავლობაში, ბანკს არ ჰქონია სუბორდინირებულ სესხებთან დაკავშირებული ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადახდების, ან სხვა სახის დარღვევები.

17. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

(a) გამოშვებული კაპიტალი და სააქციო პრემია

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი მოიცავდა 629,464 ცალ ავტორიზებულ სრულად გადახდილ აქციებს, ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული (2021: 611,464 ავტორიზებული სრულად გადახდილი აქციები ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული). თითოეულ გამოშვებულ აქციაზე მინიჭებულია ერთი ხმის უფლება, შესაბამისად, ბანკში ხმის უფლების საერთო რაოდენობა 629,464-ს შეადგენს.

2022 წლის 22 ნოემბერს, ბანკმა გამოუშვა 18,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი. გამოშვებული აქციები სს „სილქ ჰოლდინგმა“ შეიძინა. ახალი აქციების გამოშვებამ გამოიწვია არსებული აქციონერების საკუთრების და ხმის მიცემის უფლებამოსილების შემცირება.

ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგება აქციონერების შენატანებისგან ქართულ ლარში და მათ ეკუთვნით დივიდენდები და ნებისმიერი კაპიტალის განაწილება ქართულ ლარში.

(b) რეზერვების ბუნება და მიზნობრიობა

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი მოიცავს ძირითადი საშუალებების კუმულაციურ დადებით გადაფასებულ ღირებულებას, ცვეთის გაუნაწილებელ მოგებაში გადატანის შემდეგ, მანამ სანამ აქტივების აღიარება არ შეწყდება ან არ გაუფასურდება.

(c) დივიდენდები

გადასახდელი დივიდენდების მოცულობა შეზღუდულია ბანკის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგების ოდენობით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით.

18. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის "Silk Road Group Holding (Malta) Limited", რომელიც ბანკის სააქციო კაპიტალის 60.00%-ს ფლობს (ბანკის აქციონერთა სტრუქტურა წარმოდგენილია შენიშვნაში 1 (a)). "Silk Road Group Holding (Malta) Limited" არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ქართველი ბიზნესმენი გიორგი რამიშვილი.

(ბ) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია "ხელფასებსა და დასაქმებულთა გასამრჯელოებში" 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	1,367	1,185

დაუფარავი ნაშთები და საშუალო სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთები 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
გაცემული სესხები - წმინდა საბალანსო ღირებულება		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	5,009	4,990
აქციონერები	245	283
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	189	31
სუბორდინირებული სესხები		
აქციონერები	2,879	2,501
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები		
მომხმარებლებისგან		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	5,336	3,407
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	77	22
აქციონერები	21	11
ხელმძღვანელობის და აქციონერების ახლო ოჯახის წევრები	-	131
სხვა	297	194

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და ატარებს საშუალო საპროცენტო განაკვეთს 9.0%-დან 17% -მდე (2021: ძირითადად გრძელვადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 9.0%-დან 15.5%-მდე). მიმდინარე ანგარიშებს და დეპოზიტებს დაკავშირებული მხარეებისგან ძირითადად დაფარვის ვადა აქვთ 1 წლის განმავლობაში და ატარებენ 11%-მდე საშუალო საპროცენტო განაკვეთს (2021: ძირითადად მოკლევადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 10.5%-მდე).

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია გირაოთი, რომელთან სესხის ღირებულების თანაფარდობაც 32%-დან 185%-მდე მერყეობს (2021: 57%-დან 166%-მდე). დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 75 ათასი ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 241 ათასი ლარი).

2022 წლის განმავლობაში, გაუფასურების აღდგენა დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებზე 166 ათას ლარს შეადგენდა (2021: 140 ათასი ლარი).

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებზე გაცემული ფინანსური გარანტიები 757 ათას ლარს შეადგენდა, მათ შორის 556 ათასი ლარის ოდენობით დეპოზიტით უზრუნველყოფილი გარანტიები. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 5 ათასი ლარის ოდენობით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იქნა აღიარებული დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის.

2021 წელს, ბანკმა საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოსგან შეიძინა ქონება 2,987 ათასი ლარის ოდენობით ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ.

მოგებაში ან ზარალში შეტანილი, დაკავშირებულ მხარეებთან (ძირითადად საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები) განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული ოდენობები, 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის არის შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	599	621
სხვა შემოსავალი	28	23
საკომისიო შემოსავალი	19	15
ამონაგები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან	3	77
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	(356)	(200)
საპროცენტო ხარჯი	(349)	(333)
საკონსულტაციო მომსახურების საკომისიო	(144)	(139)

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზარზე მიჩნეულ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 21.

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

21. რისკების მართვა

(a) კორპორატიული მმართველობა, შიდა კონტროლის პოლიტიკები და პროცედურები

ბანკი ვალდებულია მართოს თავისი ფინანსური რისკები, რომლებიც წარმოიშვება მისი ოპერაციების შედეგად, რათა მიაღწიოს თავისი პოლიტიკის მიზნებს და ასევე ბანკის ფინანსური მდგომარეობის მართვისას. ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო ბანკი შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი; და
- საოპერაციო რისკი

რისკი არის საბანკო საქმიანობის თანდაყოლილი მახასიათებელი, მაგრამ მისი მართვა შესაძლებელია, რისკის ლიმიტებს და სხვა კონტროლის მექანიზმებს დაქვემდებარებული, მუდმივი გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის საფუძველზე. რისკის მართვის აღნიშნული პროცესი არის გადამწყვეტი ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ყველა პირი ბანკში არის პასუხისმგებელი რისკის დაქვემდებარებებზე მისი პასუხისმგებლობების ფარგლებში.

დამოუკიდებელი რისკის კონტროლის პროცესი არ მოიცავს ბიზნეს რისკებს როგორცაა ცვლილებები გარემო პირობებში, ტექნოლოგიაში და მრეწველობაში. მათზე წარმოებს დაკვირვება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესების მეშვეობით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭოს აქვს საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობასა და მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვაზე, აგრეთვე არსებითად დიდი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო საბოლოოდ პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკეული დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ამჟამად რისკი იმართება მმართველ საბჭოსთან არსებული, შემდეგი ერთეულების მიერ:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი;
- ლიკვიდურობის რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საბაზრო რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საოპერაციო რისკს მართავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი გასწევს ზარალს იმიტომ, რომ მისი მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაჰენტები ვერ შეასრულებენ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება წარმოიშობა ბანკის სასესხო და სხვა გარიგებებიდან კონტრაჰენტებთან, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს ბანკისთვის.

ბანკი ახდენს მის მიერ ნაკისრი საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, ერთ მსესხებელთან ან მსესხებლების ჯგუფებთან მიმართებაში გაწეული რისკის ოდენობაზე ლიმიტების დაწესებით.

ბანკმა შექმნა საკრედიტო კომისიის ორი დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ლიმიტები განსხვავდება სესხის ტიპის მიხედვით.

შესაბამისი კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერების მიერ გახსნილი სასესხო განაცხადები გადაცემულია შესაბამის საკრედიტო კომისიაზე ამ სესხის საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და კორპორატიული ან ინდივიდუალური გარანტიებით.

რადგანაც ამ წლის განმავლობაში ბანკს ჰქონდა შედარებით მცირე ოდენობის ოპერაციები, საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება კონტროლდება ხელმძღვანელთა საბჭოს და საკრედიტო რისკების კომიტეტის მიერ.

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს მის ინდივიდუალურ საკრედიტო დაქვემდებარებებს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს მიმოხილვა ეფუძნება მომხმარებლის უახლეს ფინანსურ ანგარიშგებას და მსესხებლის მიერ მოწოდებულ სხვა ინფორმაციას, ან ბანკის მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ ინფორმაციას.

მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არის შემდეგი:

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,993	12,602
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,516	2,278
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	18,797	14,938
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	32,185	40,845
სხვა ფინანსური აქტივები	183	449
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	61,674	71,112

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების სანაცვლოდ ფლობილი უზრუნველყოფის ანალიზისა და მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო რისკის კონცენტრაციაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი სამ წლამდე გრძელდება. ფინანსური გარანტიების სახელშეკრულებო ოდენობა 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 1,675 ათას ლარს, ხოლო გარანტიების საპირწონედ ფლობილი სადეპოზიტო გირაოები 556 ათას ლარს შეადგენს. გარანტიებისთვის ასახული ოდენობები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომელიც იქნებოდა აღიარებული საანგარიშგებო თარიღისთვის თუ კონტრაქტები ვერ დააკმაყოფილებდნენ მათ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი ფინანსურ გარანტიებს, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იდენტიფიკაციის მიზნებისთვის, 1-ელი დონის ფარგლებში ანაწილებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა 10 ათას ლარს შეადგენს.

(c) ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს მისი გადახდის ვალდებულებების დაკმაყოფილებას დაფარვის თარიღისთვის ჩვეულებრივ და სტრუქტურულ სიტუაციაში. რისკის ლიმიტირებისთვის, ბანკის ხელმძღვანელობა მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის გათვალისწინებით, და თვალს ადევნებს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას ყოველდღიურ საფუძველზე. ეს მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და მაღალი შეფასების მქონე გირაოს ხელმისაწვდომობის შეფასებას, რომელიც შეიძლება ასევე, საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი ასევე ინარჩუნებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რათა საჭიროების შემთხვევაში დააგირაოს სებ-ში და მიიღოს დაფინანსება.

ბანკის მიერ ლიკვიდურობის პოზიცია ფასდება და იმართება სებ-ის მიერ დაწესებულ კონკრეტულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტზე დაყრდნობით. სებ-ი მოითხოვს ბანკებისგან 100%-ზე მეტი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კოეფიციენტი იყო შემდეგი:

	2022	2021
LCR “საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი” (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა / ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)*	401.21%	609.82%

*წინამდებარე კოეფიციენტი არ არის აუდიტირებული.

მოცემული ცხრილები ასახავს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრეული შესაძლებელი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის მიხედვით. სულ ჯამური თანხის შემოძინება და გადინება, აღწერილი ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე					სულ	საბალანსო ღირებულება
	და 1 თვეზე ნაკლები*	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება (გადინება)	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10,847	-	-	-	-	10,847	10,847
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,516	-	-	-	-	1,516	1,516
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მომხმარებლებზე	4,878	3,137	1,533	14,868	17,728	42,144	32,185
გაცემული სესხები სხვა ფინანსური აქტივები	1,710	972	4,275	14,088	7,018	28,063	18,797
	183	-	-	-	-	183	183
სულ ფინანსური აქტივები	19,134	4,109	5,808	28,956	24,746	82,753	63,528
სესხები და კრედიტები მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	(10,088)	-	-	-	-	(10,088)	(10,027)
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(11,847)	(1)	(282)	(251)	-	(12,381)	(12,357)
სუბორდინირებული სესხები	(92)	-	(92)	(733)	(1,947)	(2,864)	(1,881)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	(431)	(1,726)	(4,604)	(6,761)	(2,879)
	(638)	(12)	(184)	(439)	(275)	(1,548)	(1,496)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(22,665)	(13)	(989)	(3,149)	(6,826)	(33,642)	(28,640)
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა ადირებული ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(3,513)	4,096	4,950	25,807	17,920	49,260	34,842

– ბანკის წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი არ არის დაქვემდებარებული არანაირი არსებით ლიკვიდურობის რისკს, შემდეგის გამო: საქართველოში მოქმედ კომერციულ ბანკებს აქვთ სებ-სგან დაფინანსების მოპოვების შესაძლებლობა სამთავრობო სახაზინო ობლიგაციების 95%-ის და/ან კომერციული ბანკების მიერ ფლობილი კორპორატიული სახაზინო ობლიგაციების 90%-ის ოდენობით. ბანკის მიერ ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 32,185 ათას ლარს შეადგენდა (იხ. შენიშვნა 11).

- საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული, 10,027 ათასი ლარის ოდენობით სესხის სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა არის 2023 წლის 20 იანვრამდე (იხ. შენიშვნა 15), მაგრამ შესაძლებელია სესხის ნებისმიერ დროს გახანგრძლივება. გარდა ამისა, ბანკს შეუძლია ეროვნული ბანკისგან დამატებითი დაფინანსების მიღება (იხ. ზემოთ); 2023 წელს, ბანკმა დაფარა ზემოაღნიშნული სესხების ნაწილი და მიიღო ახალი დაფინანსება სებ-ისგან, მსგავსი ვადებითა და პირობებით.
- ნაკლებად სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევაში, ბანკს შეუძლია უკან მიჰყიდოს გრძელვადიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები საქართველოს ეროვნულ ბანკს ან გაყიდოს ისინი მეორად ბაზარზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები				5 წელზე მეტი	სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება) საბალანსო ღირებულება	
	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	შემოდინება		ღირებულება	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14,139	-	-	-	-	14,139	14,139
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,278	-	-	-	-	2,278	2,278
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მომხმარებლებზე	948	130	11,032	22,835	19,301	54,246	40,845
გაცემული სესხები სხვა ფინანსური აქტივები	1,714	595	2,588	11,144	7,388	23,429	14,938
129	-	-	-	-	-	129	129
სულ ფინანსური აქტივები	19,208	725	13,620	33,979	26,689	94,221	72,329
სესხები და კრედიტები მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	(23,258)	-	-	-	-	(23,258)	(23,258)
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(7,386)	(12)	(12)	(321)	-	(7,731)	(7,702)
სუბორდინირებული სესხები	(92)	-	(92)	(733)	(2,130)	(3,047)	(1,873)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	(373)	(1,501)	(4,378)	(6,252)	(2,501)
(688)	-	(66)	-	-	-	(754)	(754)
სულ ფინანსური ვალდებულებები წარმოებული ხელშეკრულებები	(31,424)	(12)	(543)	(2,555)	(6,508)	(41,042)	(36,088)
- ფულადი ნაკადების შემოდინება	10,389	-	-	-	-	10,389	-
- ფულადი ნაკადების გადინება	(10,067)	-	-	-	-	(10,067)	320
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(11,894)	713	13,077	31,424	20,181	53,501	36,561

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, მათი სახელშეკრულებო აღდგენის ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

	2022			2021		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10,847	-	10,847	14,139	-	14,139
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,516	-	1,516	2,278	-	2,278
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,065	17,732	18,797	1,072	13,866	14,938
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7,153	25,032	32,185	11,614	29,231	40,845
სხვა ფინანსური აქტივები	183	-	183	449	-	449
სულ	20,764	42,764	63,528	29,552	43,097	72,649
ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(10,027)	-	(10,027)	(23,258)	-	(23,258)
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები	(12,124)	(233)	(12,357)	(7,408)	(294)	(7,702)
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(26)	(1,855)	(1,881)	-	(1,873)	(1,873)
სუბორდინირებული სესხები	(4)	(2,875)	(2,879)	(1)	(2,500)	(2,501)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(824)	(672)	(1,496)	(754)	-	(754)
სულ	(23,005)	(5,635)	(28,640)	(31,421)	(4,667)	(36,088)
წმინდა დაქვემდებარება	(2,241)	37,129	34,888	(1,869)	38,430	36,561

ბანკის უნარი დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორებიცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში და წინსწრების რისკებში კონცენტრაციების გარდა, ბანკს არ გააჩნია არსებითი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არსებითად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, რადგან მას არ გააჩნია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაშთები, რომლებიც ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელია.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტო აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მიახლოებას მათი დაფარვის თარიღისთვის.

	2022			2021		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები
პროცენტოანი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	11.00%	-	-	0%	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9.89%	-	-	9.63%	-	-
პროცენტოანი ვალდებულებები						
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	7.58%	1.40%	-	3.02%	1.00%	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	10.95%	-	-	10.95%	-	-
სუბორდინირებული სესხები	15%	-	-	15%	-	-
სესხები და კრედიტები	11.13%	-	-	10.72%	-	-

(ii) სავალუტო რისკი

ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ახორციელებს სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას, ფასს-ს მიხედვით ესეთი ქმედებები არ კვალიფიცირდება როგორც ჰეჯირების ურთიერთობები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სხვა ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,146	393	64	2,603
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,456	58	-	1,514
სხვა ფინანსური აქტივები	7,128	-	-	7,128
სულ აქტივები	32	-	-	32
ვალდებულებები	10,762	451	64	11,277
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები	(6,666)	(155)	-	(6,821)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(549)	(13)	-	(562)
სულ ვალდებულებები	(7,215)	(168)	-	(7,383)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(3,897)	538	-	(3,359)
წმინდა პოზიცია	(350)	821	64	535

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ			
	დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,655	373	251	13,279
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	2,247	31	-	2,278
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,222	-	-	3,222
სხვა ფინანსური აქტივები	51	-	-	51
სულ აქტივები	18,175	404	251	18,830
ვალდებულებები				
მიმდინარე ანგარიშები და მომხმარებლებისგან მიღებული დეპოზიტები	(5,300)	(125)	-	(5,425)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(331)	(13)	-	(344)
სულ ვალდებულებები	(5,631)	(138)	-	(5,769)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(10,067)	-	-	(10,067)
წმინდა პოზიცია	2,477	266	251	2,994

* ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილში მოცემულია ფორვარდული ხელშეკრულებების ნომინალური ოდენობები. ბრუტო ოდენობით აღრიცხული ნომინალური ოდენობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების ოდენობას, საორიენტაციო განაკვეთს და წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების შეფასების საფუძველს. ნომინალური ოდენობები მიანიშნებს წლის ბოლოს დაუფარავი გარიგებების მოცულობაზე და არ იძლევა მინიშნებას საკრედიტო რისკზე.

უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა 1,219 ათასი ლარის ოდენობით, 2022 წელს (2021: 2,532 ათასი ლარი) წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების მოძრაობას ფორვარდულ გაცვლით ხელშეკრულებებზე და საკურსო სხვაობით განპირობებულ შემოსულობას/ზარალს წლის განმავლობაში და ასევე, მოიცავს ცვლილებებს ნაშთებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად.

	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
	ნომინალური	სამართლიანი	ნომინალური	სამართლიანი
ლარი'000	ოდენობა	ღირებულება	ოდენობა	ღირებულება
უცხოური ვალუტის წარმოებული ხელშეკრულება				
გაყიდვა აშშ დოლარი				
შესყიდვა ლარი	8,106	(64)	10,067	320
შესყიდვა აშშ დოლარი				
გაყიდვა ლარი	4,747	(19)	-	-
შესყიდვა ევრო გაყიდვა ლარი	-	-	-	-
შესყიდვა ევრო				
გაყიდვა აშშ დოლარი	538	37	-	-
გაყიდვა ევრო				
შესყიდვა აშშ დოლარი	-	-	-	-
		(46)		320

1,538 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 37 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 994 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა აქტივებში" შეტანილი ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებები სამართლიანი ღირებულებით 320 ათასი ლარი).

1,870 ათასი ლარის ოდენობით "სხვა ვალდებულებებში" შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 83 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება 366 ათასი ლარის ოდენობით 2022 წელს შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 1,268 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში (ზემოაღნიშნულის შესაბამისად). (2021: 1,775 ათასი ლარის ოდენობით სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შეტანილია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 2,532 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა შემოსულობაში).

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონის ფარგლებში.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული კურსი	
	2022	2021	2022	2021
	1 აშშ დოლარი	2.9156	3.2209	2.7020
1 ევრო	3.0792	3.8140	2.8844	3.5040

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შეამცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი ჩატარდა გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას, რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2022 ლარი'000	2021 ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	(30)	211
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	70	23

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების გამო. როდესაც ვერ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ კონტროლის სტრუქტურისა და მონიტორინგის და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით ბანკს შეუძლია რისკების მართვა. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს შესაბამისი კაპიტალს ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკების უზრუნველყოფის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა კონტროლდება, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობის მიზნით დადგენილი კოეფიციენტებით (სხვა ზომებთან ერთად).

ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია (i) უზრუნველყოფა იმისა, რომ ბანკი შესაბამისობაში იყოს სებ-ის მიერ დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებთან, (ii) ბანკის მიერ ფუნქციონირებადობის პრინციპის მიხედვით საქმიანობის გაგრძელების უზრუნველყოფა და ბანკის კაპიტალის მონიტორინგი ყოველთვიური ანგარიშებით, რომელიც მიმოხილულია და წარდგენილია საქართველოს ეროვნული ბანკში.

ბანკი მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური პირობების ცვლილებისა და მისი საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, ბანკს შეუძლია ხელახლა შეაფასოს თავისი ბიზნეს სტრატეგია ან შეცვალოს აქციონერებისთვის კაპიტალზე უკუგების ოდენობა ან გამოუშვას დამატებითი კაპიტალი. წინა წლებთან შედარებით არ ყოფილა შეტანილი ცვლილებები მიზნებში, პოლიტიკებსა და პროცესებში.

კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ ეროვნული ბანკის დადგენილების თანახმად (დადგენილება N100/04) 2017 წლის 18 დეკემბერს გადახედილი იქნა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების კოეფიციენტები. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET I), პირველადი კაპიტალი (Tier I) და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზღვრა 4.50%, 6.00% და 8.00%-ის დონეზე, შესაბამისად. კაპიტალის კონსერვაციის და კონტრციკლური ბუფერები 0%-ით განისაზღვრა (2021: 0% და 0% შესაბამისად).

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერი 0.26%-ზე (2021: 0.11%) და საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი 5.36%-ზე (2021: 4.68%). დანარჩენი პილარ 2-ის ბუფერები უნდა იქნეს შენარჩუნებული ნული პროცენტის დონეზე (2021: 0%). ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი, პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 22.92%, 14.99% და 11.24%-ის დონეზე, შესაბამისად (2021: 21.98%, 11.63% და 8.72%, შესაბამისად). ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გაანგარიშება ეროვნული ბანკის სააღრიცხვო წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის ბაზელ III ჩარჩოს შესაბამისად, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ლარი'000	2022	2021
პირველადი კაპიტალი*	48,511	49,632
მეორადი კაპიტალი*	3,295	2,863
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	51,806	52,495
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	57,240	66,480
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი*	90.51%	78.96%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის (CET I)		
ადეკვატურობის კოეფიციენტი / პირველადი		
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	84.75%	74.66%

*აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის (არა-აუდიტირებული), ბანკი შესაბამისობაში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან 50,000 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბერი: ბანკი შესაბამისობაში იყო მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან 50,000 ათასი ლარის ოდენობით, გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2 (c)).

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული ახალი რეგულაციების მიხედვით, 2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კომერციულმა ბანკებმა საზედამხედველო ანგარიშები უნდა მოამზადონ ფასს სტანდარტების შესაბამისად. 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ზემოაღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი 55,385 ათას ლარს შეადგენდა.